

Svar på frågor

- Vänsterpartiet Nacka anser att ett beslut om en nedläggning av en skolenhet ska fattas av huvudman – det fastställs av skollagen. Då Nacka kommun genom kommunstyrelsen är huvudman för Saltängens skola är det självklart för oss att ett eventuellt beslut om nedläggning av Saltängens skola ska fattas inom Nacka kommuns parlamentariska apparat, av folk- eller förtroendevalda, eller av tjänsteman med giltig delegerad befogenhet. I delegationsordningen för kommunstyrelsen tycks det här ärendet omfattas av punkt 12.3, vilket isf innebär att den inte kan delegeras till tjänsteman.

Vi har en annan bild av beslutsgången kring sammanslagningen av Saltängens skola och Duvnäs skola än den som ges i din frågeformulering. Vi håller med om att tidpunkten för sammanslagningen är oklar, men vi menar att sammanslagningen måste ha skett tidigare, någon gång mellan 2008 och 2010. Det finns ett meddelande från dåvarande rektor till föräldrar daterat 2008-12-15 av vilket det framgår att en omfattande omorganisation mellan skolorna hade skett eller pågick (KFKS 2008.618-611). Vidare har vi i tillsynsrapporten från Skolinspektionen daterad 2010-12-21 (Dnr 43-2010:1415) hittat formuleringen att Saltängens skola och Duvnäs skola tidigare var "egna skolenheter som hösten 2008 gått samman till en skola, Saltsjö-Duvnäs skola". Vi bifogar dessa dokument med vårt svar.

Vår hållning är att även om beslutet om sammanslagning kan ha fattats i enlighet med den skollag som tillämpades då, så borde Nacka kommun i egenskap av huvudman och därmed ansvarig "för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar" (2 kap 8 § skollagen) ha omorganiserat de båda skolorna till två separata skolenheter under 2011, då deras sammanslagning till en skolenhet är oförenlig med definitionen av skolenhet i skollag 2010:800, som började tillämpas 1 juli 2011.

För oss är det tydligt att Nackas kommunstyrelse endast kan ducka politiskt ansvar för nedläggning av Saltängens skola om man först kan ge en övertygande redogörelse för den grund på vilken man anser sig kunna betrakta Saltängens skola och Duvnäs skola som en och samma skolenhet i enlighet med skollag 2010:800. Vi har tidigare, genom gemensamma yttranden med S och NL, efterfrågat sådan redogörelse, men inte fått någon.
- Vänsterpartiet har inte tagit ordentlig ställning till det eventuella underlag som finns för en sammanslagning av skolverksamheterna. Vi håller med om att man som ansvarskännande politiker gott kan välja att proaktivt efterfråga sådana underlag i viktiga frågor, men vi anser inte att sådant underlag är särskilt relevant i det här skedet, eftersom rektors beslut om nedläggning i vår mening aldrig fattats i laga ordning – se vårt svar på fråga 1.

En kommentar är dock på sin plats: vi har tagit del av det material och de frågeställningar som tagits fram och hittats av de aktivister som protesterar mot den planerade nedläggningen. Om frågan om nedläggning av Saltängens skola och

omorganisering av undervisningsverksamheten till Duvnäs skola skulle bli ämne för ett politiskt beslut skulle vi därför kräva ingående redogörelser för hur tillräcklig brandsäkerhet, skolgårdsyta, inomhusytor, matsalsyta och lokaler för fritidsverksamhet ska kunna säkras i Duvnäs skola för det elevantal som skulle bli aktuellt – det tycks finnas avsevärda svårigheter. Vi skulle också i det skedet ta en ordentlig titt på de underlag som eventuellt tagits fram av kommunen eller skolan - i nuläget har vi dock generellt samma uppfattning som de föräldrar och väljare som nämns i frågan: det tycks inte som om fullgoda underlag föreligger.

3. Vi har redan påpekat för kommunstyrelsen, i gemensamma yttranden med S och NL, att beslutet om nedläggning inte har fattats i laga ordning, och föreslagit åtgärder för att korrigera detta. Vi har därför inga invändningar mot medborgarförslaget som sådant, även om vi anser att det i grunden är onödigt – Saltängens skola och Duvnäs skola är redan två separata skolenheter enligt skollag 2010:800, och rektor har därmed aldrig haft befogenhet att på egen hand fatta beslut om nedläggning av Saltängens skola. Vi förutsätter vidare att Förvaltningsrätten kommer att göra samma bedömning som vi. Ytterst betraktar vi frågan i nuläget som en juridisk fråga, där vi inte ser att Nacka kommun framfört några relevanta argument för hur Saltängens och Duvnäs skola kan anses utgöra en gemensam skolenhet i enlighet med skollagen. Vi menar inte att rektors beslut ska överprövas på saklig grund, eller för att det fattats med stöd i otillräckliga underlag, utan att beslutet oavsett eventuella förtjänster eller brister inte är fattat i rätt instans, och därför inte kan verkställas.

Då Nackas kommunstyrelse konsekvent vägrat ta ansvar för det här ärendet i samband med våra tidigare påtryckningar anser vi nog i nuläget att det bästa är att avvakta Förvaltningsrättens beslut, och därför ser vi heller inga skäl att skynda på hanteringen av medborgarförslaget. Detta trots att vi i stort dragit samma slutsatser som förslagets författare, och delar hållningen att en eventuell nedläggning endast kan ske till följd av ett politiskt beslut.

Kommentarer:

Det är viktigt att påpeka att vi ännu inte tagit specifik ställning till den substantiella frågan om huruvida skolverksamhet fortsatt ska bedrivas i Saltängens skola. Vi vill inte föregå processen på det sättet – dels har inget sådant politiskt ärende väckts, och dels har vi inte fått någon redogörelse för de skäl som anses föreligga för en nedläggning. Allmänt värnar vi dock om våra kommunala verksamheter, och vi är bekymrade över hur styvmoderligt vissa av våra förskole- och skolverksamheter hanterats genom åren. Det finns för många exempel på att man med hänvisning till kortsiktiga röda siffror lagt ned verksamheter som både behövdes och egentligen var gångbara på sikt – beslut som vi endast kan anta bottnat i styrets ideologiskt motiverade förkärlek för kundval och upphandling över verksamhet i egen regi. Även om verksamheter faktiskt kan behöva läggas ner emellanåt så ska det bara göras på sätt som inte skapar onödiga kostnader för kommunen eller försämrar medborgarnas tillgång till samhällstjänster av hög kvalitet. Det kommer vara utifrån den grundhållningen vi närmar oss frågan om nedläggning av verksamheten i Saltängens skola om den skulle bli ämne för ett politiskt beslut i framtiden.

Bredare vill vi också påpeka att många av Nackas skolor liksom Saltängens skola står inför stora ekonomiska utmaningar på grund av de misslyckade fastighetsaffärer kommunen genomförde under 2010-talet. En kommunal skolverksamhet som bedrivs i lokaler där man inte har råd med hyran måste med Nackas förvaltningsmodell och effektiviseringskrav med nödvändighet hitta något annat att skära ned på. Därför tror vi att det är viktigt att man inte heller betraktar slaget som vunnet om skolverksamheten i Saltängens skola skulle få fortsätta. Det kommer att krävas stora insatser för att Nackas mindre skolor ska kunna drivas utan att kvaliteten utarmas. Vi anser därför till exempel att möjligheten att bryta ut lokalkostnader ur skolpengen behöver utredas, och att en mängd andra reformer är nödvändiga avseende både kommunens och rikets modell för finansiering av skol- och förskoleverksamheter. Men vi har förstått att tillfälle kanske kommer ges att kommentera just detta snart, och nöjer oss därför nu.